

Sevimli Penguenler

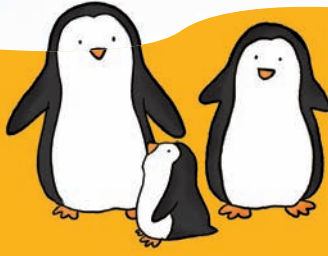

Fotoğraf : Visual Photos

**Çok sevimli bir kuşsun penguen!
Duydum ki çok uzaklarda yaşıyormuşsun,
Kanatların var ama uçamıyormuşsun!
Seni soğuktan koruyan siyah-beyaz tüylerin,
Ve paytak paytak yürümendir en sevdiğim!**

Dünyadaki tüm penguenler güney yarımkürede yaşar. Özellikle Güney Kutup Bölgesi, bu hayvanların yaşamı için çok uygun bir ortam. Ancak Güney Afrika, Güney Amerika ve Güney Avustralya'nın bazı bölgelerinde yaşayan penguen türleri de var. Penguenler ortalama 80 santimetre uzunluğunda ve 5 kilogram ağırlığında olur. Antarktika'da yaşayan "imparator penguen" en büyük penguen türüdür. Bu penguenin boyu yaklaşık 1,1 metre uzunluğunda, ağırlığı da 40 kilogramdır. En küçük pengüense Avustralya'da yaşayan "mavi penguen"dir. Yaklaşık 40 santimetre uzunluğunda ve 1 kilogram ağırlığındadır.

Penguenler, zamanlarının çoğunu suyun altında avlanarak geçirir. En sevdikleri besinler; balıklar, kabuklu canlılar ve mürekkepbalıklarıdır. Besinlerini avlarken gagalarını kullanırlar. Gagaları, besinleri daha kolay yakalamak ve yemek için duruma uygun biçimde gelişmiştir. Örneğin, balıklarla beslenen penguenlerin gagaları ince ve uzundur. Kabuklu canlılarla beslenenlerinse kısa ama kalındır. Tüm

gün av peşinde, denizin derinliklerine dalıp çıkan penguenler çok iyi yüzücüdür. Kemiklerinin ağır olması, suya kolayca

dalabilmelerini ve suyun altında

kalabilmelerini sağlar. Sert ve dar kanatlarını çırparak daha derinlere de dala bilirler. Dalmak, penguenlerin en sevdiği işlerden biridir. Hatta bazı zamanlar, yalnızca oyun oynamak için bile dalarlar. Ancak suyun altında çok uzun süre kalamazlar, çünkü orada soluk alıp veremezler. Bu nedenle zaman zaman su yüzeyine çıkıp soluk alırlar. Denizin içinde bu kadar çok zaman geçiren penguenler üşüyebilir diye düşünebilirsiniz. Ancak penguenlerin kısa ve sık tüyleri derilerinin ıslanmasını engeller. Bu yüzden üşümezler. Ayrıca derilerinin altındaki kalın yağ tabakası da penguenleri soğuktan korur. Deniz suyuna göre daha soğuk olan karadaysa işler değişir. Ancak penguenler buun için bir çözüm bulmuşlar: Birbirlerini iyice sokulup içiçe çemberler oluşturarak soğuktan korunmak! Ancak bu durumda en dışta kalan penguenler üşür. Bunun için yetişkin penguenler sırayla en dış çembere geçer.

Galapagos pengueni

Penguenler, yumurtlayarak çoğalır. Anne penguen yılda bir kez, bir ya da iki yumurta bırakır. Baba penguenin görevi işte o an başlar. Baba, yumurtayı içinden yavru çıkana kadar soğuktan ve tehlikelerden korur. Bunun için yumurtayı ayaklarının üzerindeki özel bir derinin içinde saklar. Bu, bir çeşit "kuluçkaya yatma" yöntemidir. Kuluçka dönemi penguen türüne göre 30 - 60 gün kadar sürer. Kuluçka dönemi bitip yavru

Fotoğraf : Phil Witt

penguen yumurtadan çıkana kadar baba bir an olsun yumurtadan ayrılmaz. Nereye giderse gitsin onu sıkı sıkı tutmaya devam eder. Kuluçka döneminde hiçbir şey yemez ve çok zayıflar. Anne penguen, bu sırada yavrusuna besin hazırlamak için denizde sürekli avlanır. Yavru

yumurtadan çıktığında anne onu beslemeye başlar. Yaklaşık 2 hafta sonra yavru penguen diğer yavru penguenlerin arasına karışır. Artık anne ve baba avlanmak için denizlere açılabilir. Yavru bu süre içinde diğer yavru penguenlerin de bulunduğu "kreş" adı verilen topluluğa katılır. Kreşin başında birkaç yetişkin penguen durur ve yavrulara göz kulak olur. Yavrular, tıpkı büyüklerinin yaptığı gibi birbirlerine sokulup soğuktan korunur. Anne ve baba penguen denizden geldiğinde yavrularını almak için kreşe gider. Yavrularını seslerinden ayırt ederler. Çünkü penguenler, sese çok duyarlıdır. Öyle ki yavrularının sesini binlerce ses arasından kolaylıkla ayırt ederler.

Penguenler her yıl bir kez tüy döker. Bu, genellikle üreme döneminden hemen sonra olur. Böylece eskiyen tüylerin yerine yenileri çıkar. Yaklaşık 20 gün sonra tüm tüyler yenilenmiş olur. Tüylerin yenilediği dönemde penguenler suya girmez, çünkü tüyleri azaldığından suda üşürler.

Fotoğraf : Visual Photos

Yavru penguenler kreşte!

Eğlenmek Gibisi Var mı?

Penguenler, eğlenmeye de zaman ayırır! En çok da yüksek buzullardan ya da uçurumlardan denize atlamayı severler. Bunun için birbirlerinin arkasında peş peşe durup heyecanla atlamak için sıranın kendilerine gelmesini beklerler. Dalıp karaya çıkmak, sonra yine denize atlamak bu hayvanların en büyük eğlencesidir! Ayrıca dalgalar üzerinde sörf yapmak da vazgeçemedikleri oyunlardandır!

Sizin için hazırladığımız Penguenler ve Kış Paketi'ni dergimizin web sayfasından (<http://biltek.tubitak.gov.tr/cocuk>) indirebilirsiniz.

Karın Üzerinde Kaydırmaca

Penguenler çok hızlı yürüyemez. Bu nedenle bazen kayarak ilerlerler. Ancak ayaklarının değil, karınlarının üzerinde! Önce, karın üstü yere yatarlar, sonra da kanatları ve ayaklarıyla dengelerini kontrol ederek kayarlar.

Fotoğraf : Visual Photos

Hande Kaynak

Kaynaklar: <http://www.siec.k12.in.us/~west/proj/penguins/main.html>
<http://www.antarcticconnection.com/antarctic/wildlife/penguins/index.shtml>